

Solidna koncepcija i izbor radova

Hercegnovski zimski salon, 28. po redu, zanimljiva je i upečatljiva likovna manifestacija. Izlaže 29 umjetnika iz Makedonije, Srbije i Crne Gore

U posljednje vrijeme kvalitet kolektivnih likovnih izložbi u Crnoj Gori znatno je opao. Međutim, elektori hercegnovskog zimskog salona odan Musović i Mile Tomović uglavnom su uspjeli da stabilnom koncepcijom i borom solidnih radova postignu zadovoljavajući umjetnički nivo. Musović oglašava da se "opredijelio za grupaciju umjetnika koji su već uveliko izgradili i stvrdili svoj stilsko-motivski stav" uključujući i nekoliko mladih. Objasnjavajući se, silom prilika, ograničio na prezentaciju samo grafika i crteža, Tomović kaže: "Grafika i crtež, koji su dugo samo atili pojave i zbivanja u slikarstvu ili su i uzgredna djelatnost slikara, a često i ara, pokazuju svoju autohtonost i post-isključivo i jedino likovno sredstvo i zov za mnoge umjetnike" što njegov or nedvosmisleno potvrđuje. Radovi jice makedonskih umjetnika svjedoče isokim dometima ove likovne discipline u makedonskoj umjetnosti. Posebni kvalitet salona je što su radovi većini nastali u 1994. godini, tek neki u 93, a samo se tu ne uklapaju ekspanatibodana Slovnića (1988). Nekoliko autora iz crnogorske selecesu baš reprezentativno predstavljajojo Stanić slikom "Dom" (prva nagra-

da salona), nov je po koloritu, a i kompozicija je inovirana. Oko svijetlog kvadrata, uklonjenog zida kuće, u kome se odvija domaći život u "Domu", smeđim i ugasnim tamnim višnjevim tonovima islikana je bogata brojgelovski intonirana naracija inspirisana smutnim zbivanjima koja ugrožavaju ljubavi i toplinu. Snažna i upečatljiva slika na liniji neprekidnih Stanićevih istraživanja u koloritu i kompoziciji kako bi aluzivnost i značenje slike učinio jačim i trajnijim.

Slike Boška Odalovića lazurno rađene na lesonitu otkrivaju na likovnom planu kretanje ka organizovanijoj prezentaciji više sadržajnih cjelina, uz naglašavanje plastičnosti figura i detalja, ali i zadržavanje misaonosti kroz zračenje bolne osjetljivosti i brige za čovjeka i njegovu sudbinu. Branislav Sekulić polako i uporno dograđuje metafizičku atmosferu svojih slika. Milovan Radulović se izgleda vraća ranoj i najboljoj orijentaciji - ekspresivnom pejzažu sa naglašavanjem crno bijelog kontrasta. Dva nova platna iz ciklusa "Krnovo" Rajka Todorovića Todora ukazuju na istraživanje horizontalno postavljene kompozicije i odlikuju se dramatičnim i tragičnim zvukom neobično ostvarenim kontrastiranjem uzburkanih svijetlih boja na tamnom fonu. Žarko Vojičić

dorađuje svoje "Maske" a Milivoje Babović kombinacijom terakote i žice definiše svoje alegorične poruke "Kavez", "Ptica". Dva rada olovkom u boji Nikole Markovića afirmišu njegove mogućnosti u ovoj disciplini, perfekcionistička izvedba traži tematsku dogradnju i obilje radova da bi se konačno definisao likovni izraz.

Grafika je bolji dio u srpskoj selekciji. Preovlađuje klasičan pristup i figuracija. Svežinom postavke izvedbe izdvajaju se "Trudnica" Branimira Karanovića, zatim akvatinta Žarka Smiljanića osobena po kompariranju realnog i iracionalnog, gustinom atributa i ekspresivnošću linije i znaka upečatljive su "Igre" Miodraga Mladenovića. Kad se radi o crtežima uočljiva je bliskost sa slikom, ali i poštovanje odnosa svijetlog i tamnog. Specifična je izražajnost figuracije Todora Stevanovića (nagrada salona za crtež) i oštri ekspresionizam Dragana Jovanovića. Opšti utisak opravdava tvrdnju M. Tomovića da je nastao "jedan novi kvalitet koji ove dvije discipline približava tokovima opštih kretanja u svjetskim okvirima".

Makedonski grafičari su generacijski bliski. Zoran Jakimovski (1953.), Dimitar Malidanov (1946.) i Đimče Nikolov (1953.) su pravi virtuozii u tehnici mecotinte i akvatinte. "Forme" Jakomovskog su precizno urađene, čvrsto postavljene sa blagim sjenkama. "Ptica" i "Bik" Malidanova su listovi rađeni suvom iglom sa delikatnim konturiranjem oblika i blagim konstituisanjem površina. "Pejzaži" Nikolova bliski su apstrakciji sa značajki naglašenom perspektivom.

Napor organizatora da se sačuva nivo ove, u kulturnom smislu nesumnjivo najznačajnije manifestacije u blagoj hercegnovskoj zimi, i sred prelake zabave povodom cvjetanja mimoza doista je uspio. Hercegnovski zimski salon ostaje solidna i značajna likovna manifestacija.

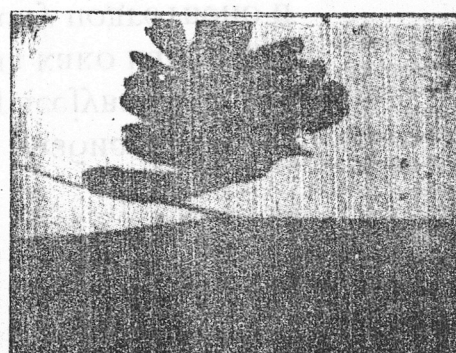
Olga PEROVIĆ

o Odalović: "Kraj", 1994.

Karanović Branimir: "Trudnica", 1993.

Dimitar Malidanov: "Ptica", 1992.